

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 2014-15
SUU Alm.del Bilag 1299
Offentligt

11.-12. maj 2015
Tivoli Hotel &
Congress Center

DEMENS DAGENE

Et demensvenligt samfund

2015

NATIONALT
VIDENSCENTER
FOR DEMENS

DemensDagene 2015

Et demensvenligt samfund

Et demensvenligt samfund

Demens er en af de mest frygtede sygdomstilstande og er stadig forbundet med tabu og fordomme. Samtidig forventes antallet af mennesker med demens at stige kraftigt de næste 20 år – både i Danmark og på verdensplan.

Mennesker med demens har samme behov som alle andre for at føle sig inkluderet i familien, vennekredsen og samfundet for at kunne leve et godt liv. Men de har behov for støtte og hjælp, for at det kan lykkes. Det er præcis baggrunden for, at vi med DemensDagene 2015 sætter fokus på, hvordan vi kan indrette et demensvenligt samfund.

I et demensvenligt samfund kender alle borgere til de problemer, som demens medfører og ved, hvordan man med enkle handlinger kan gøre en forskel i hverdagen. I et demensvenligt samfund får mennesker med tegn på demens tilbudt udredning og behandling samt professionel støtte til at klare hverdagen. Et demensvenligt samfund anvender IT innovativt til at inkludere og hjælpe mennesker med demens. Demens er ikke tabu, og pårørende får støtte til at klare den komplekse opgave, så de

ikke selv bliver syge. Fagpersoner bliver løbende klædt på til at kunne opspore, udrede, behandle og pleje mennesker med demens – og viden bliver delt på tværs af geografiske og faglige skel.

Vi er stolte af at kunne indlede DemensDagene 2015 med tre stærke bud på et demensvenligt samfund. Dyk selv ned i de 12 symposier, og lad dig inspirere af de mange dygtige oplægsholdere.

Velkommen til DemensDagene 2015!

Gunhild Waldemar
Professor, overlæge
centerleder,
Nationalt Videnscenter for Demens

ALISTAIR BURNS
**A dementia
 friendly society**

Alistair Burns er professor i gerontopsykiatri og national koordinator for den britiske premierminister David Camerons ambitiøse demensplan. Ved G8-topmødet i december 2013 opfordrede David Cameron til at etablere en ny international tilgang til demensforskning. *Dementia Friends* er ét blandt flere indsatsområder og går ud på, at almindelige borgere lærer at forstå og hjælpe mennesker med demens.

YVONNE VAN AMERONGEN
**De Hogeweyk
 - a dementia
 friendly
 neighbourhood**

Yvonne van Amerongen er kvalitets- og innovationschef i den hollandske demenslandsby, der har 152 beboere med svær demens. Landsbyen blev bygget i 2009 og er bl.a. indrettet med torv, supermarked, cafe, frisør og pub. Alle omgivelser og indretning af de 23 selvstændige murstenshuse er gennemtænkt demensvenlige og afspejler forskellige livsformer. Yvonne van Amerongen vil give et indblik i livet i landsbyen.

BIRGITTE VØLUND
**Hvad er et
 demensvenligt
 samfund?**

Birgitte Vølund er landsformand for Alzheimerforeningen, uddannet sygeplejerske og master i gerontologi. Hun arbejder som selvstændig konsulent og underviser på ældreområdet. Birgitte Vølund vil præsentere Alzheimerforeningens visioner for, hvordan vi i Danmark kan arbejde os frem mod et demensvenligt samfund.

PETER LUND MADSEN
**Hjernen og
 hverdagen -
 hvorfor er
 det så svært?**

Peter Lund Madsen er speciallæge i psykiatri og en populær foredragsholder, forfatter, underviser og tv- og radiovært. Peter Lund Madsen sætter punktum for DemensDagene 2015 med et inspirerende og underholdende oplæg om, hvorfor det går så galt, når hjernen ikke længere virker, som den plejer.

Et demensvenligt samfund

Mandag den 11. maj	
09.00 - 10.00	Registrering og morgenbuffet
10.00 - 10.20	Velkomst og åbning af DemensDagene 2015
10.20 - 12.00	Fælles symposium: Et demensvenligt samfund
12.00 - 13.30	Frokost, posterudstilling og kommerciel udstilling
13.30 - 16.00	<p>Symposium 1: Teknologiske muligheder</p> <p>Symposium 2: Det digitale samfund – et demensvenligt samfund?</p> <p>Symposium 3: Hukommelsesbesvær, men ikke demens</p> <p>Symposium 4: Frie foredrag – nyt fra udviklings- og forskningsprojekter</p>
14.30 - 15.00	Kaffepause (symposier fortsætter efter pausen)

Tirsdag den 12. maj

09.00 - 12.00	Symposium 5: Når adfærden udfordrer Symposium 6: Alzheimers sygdom – sidste nyt Symposium 7: Fysisk aktivitet til hjemmeboende Symposium 8: Frie foredrag – nyt fra udviklings- og forskningsprojekter
10.00 - 10.30	Kaffepause (symposier fortsætter efter pausen)
12.00 - 13.00	Frokost, posterudstilling og kommerciel udstilling
13.00 - 14.30	Symposium 9: Reminiscens Symposium 10: Synsoplevelser og fejlopfattelser Symposium 11: Søvn og demens Symposium 12: Husk de pårørende!
14.30 - 15.00	Kaffepause
	Afslutning af DemensDagene 2015
15.00 - 15.50	Hjernen og hverdagen – hvorfor er det så svært? Peter Lund Madsen, speciallæge i psykiatri
15.50 - 15.55	Overrækkelse af posterpris
15.55 - 16.00	Afslutning Gunhild Waldemar, centerleder, Nationalt Videnscenter for Demens

DemensDagene er en tværfaglig konference om demens, som hvert år tiltrækker omkring 900 fagfolk fra hele landet.

Tid og sted

Mandag den 11. maj 2015 kl. 10.00-16.00 og tirsdag den 12. maj 2015 kl. 9.00-16.00.
Tivoli Hotel & Congress Center, Arni Magnussons Gade 2-4, 1577 København V.

Registreringsskranken er åben mandag fra kl. 9.00 og tirsdag fra kl. 8.30.
Ved ankomst henvender du dig her for registrering og udlevering af navneskilt og konferencemateriale.

Bemandet garderobe er åben begge dage fra kl. 8.30 til 16.30. Opbevaring af ejendele og værdigenstande i konferencelokalerne sker på eget ansvar. Nationalt Videnscenter for Demens og Tivoli Hotel & Congress Center kan ikke holdes ansvarlige for tab.

Målgruppe

DemensDagene henvender sig bredt til alle, der arbejder med diagnostik, behandling, sundheds- og socialfaglig indsats, omsorg og pleje af mennesker med demens. Fx sygeplejersker, demenskoordinatorer og -konsulenter, plejepersonale, pædagoger, terapeuter, læger, psykologer, socialrådgivere, undervisere, administratorer i regioner og kommuner. Pårørende og frivillige i foreninger kan også have glæde af at deltage i konferencen.

Pris

Prisen for at deltage stiger, jo nærmere vi kommer DemensDagene.

Før 26. februar 2015 kl. 12.00:	kr. 2.500,00
26. februar kl. 12.00 til og med 10. april 2015 kl. 12.00:	kr. 2.800,00
10. april 2015 efter kl. 12.00:	kr. 3.500,00

Prisen inkluderer deltagelse i konferencen samt forplejning begge dage.
Transport og hotelophold er ikke inkluderet i prisen.

Forslag til overnatning

Vi har forhåndsreserveret et antal værelser hos Tivoli Hotel & Congress Center. Ønsker du et af disse værelser, så oplys venligst referencenr. **1381735** ved din booking på tlf. 44 87 00 10 eller mail: tivolihotel@arp-hansen.dk.

Andre hoteller i gåafstand fra Tivoli Hotel & Congress Center og Hovedbanegården:

- Hotel Scandic Copenhagen ****, Vester Søgade 6, 1601 København V
- DGI-byen ***, Tietgensgade 65, 1704 København V
- Wakeup Copenhagen **, Carsten Niebuhrs Gade 11, 1577 København V
- CABINN City Hotel **, Mitchellsgade 14, 1568 København V

Tilmelding

Tilmelding til DemensDagene foregår på:

www.videnscenterfordemens.dk/demensdagene

Ved tilmelding skal du oplyse en personlig mailadresse, som vi bruger til udsendelse af kvittering, program, praktiske oplysninger og evalueringsskema. Angiv venligst, hvilke symposier du ønsker at deltage i. Vær opmærksom på, at din tilmelding først er registreret, når du har modtaget en kvittering på den oplyste mailadresse.

Betaling

Betaling kan foregå med:

- Kreditkort: Dankort, Visa/Dankort, VISA, eDankort eller MasterCard
- Elektronisk fakturering via EAN-nummer

Ved fremsendelse af elektronisk faktura er betalingsbetingelserne 30 dage fra fakturadato, derefter diskonto + 6 pct. p.a.

Betales der via EAN-nummer, fremsendes en elektronisk faktura umiddelbart efter tilmeldingen. Kreditkortbetalinger trækkes fra kontoen med det samme.

Fortrydelse og afmelding

Tilmelding er bindende, og deltagergebyr refunderes ikke. Bliver du forhindret i at deltage, er du velkommen til at overdrage tilmeldingen til en kollega, forudsat at faktureringen sker på samme EAN-nummer. Husk at give besked til Nationalt Videnscenter for Demens senest 2 uger før afvikling af DemensDagene 2015.

Frie foredrag og posterpræsentationer

Deltagere i DemensDagene 2015 har mulighed for at præsentere resultater og erfaringer fra egne forsknings- og udviklingsprojekter i symposiet "Frie foredrag" eller i form af en poster. Deltagere i "Frie foredrag" og postersessionen finansierer selv deltagergebyr og transport.

Vi skal have din ansøgning om præsentation af foredrag eller poster senest

2. marts 2015. Se hvordan, du ansøger på:

www.videnscenterfordemens.dk/demensdagene

Udstillinger

Posterudstilling

Får du optaget en posterpræsentation, er du med i dysten om at vinde årets posterpris. Posterens skal være udstillet i udstillingsområdet begge dage. Du må gerne medbringe informationsmateriale i tilknytning til din poster, men det er ikke tilladt at medbringe fx film, musik og lignende.

Posterne bedømmes af en dommerkomité mandag i frokostpausen, og prisen for årets poster overrækkes under afslutningen af DemensDagene 2015.

Kommerciel udstilling

Det er muligt at leje en standplads i foyer-området, som er samlingssted for deltagerne i alle kaffe- og frokostpauser.

Kontakt kursus- og konferenceseekretær Jette Gotlieb Iversen,
jette.gotlieb.iversen@regionh.dk for yderligere oplysninger og priser.

Fotografering under kurser og konferencer

Nationalt Videnscenter for Demens dokumenterer udvalgte kursus- og konferenceaktiviteter, og der kan derfor foregå fotografering af deltagere og oplægsholdere. Billederne bruges bl.a. på www.videnscenterfordemens.dk, i kataloger og årsberetninger.

Vejviser til Tivoli Hotel & Congress Center

Fra Københavns Lufthavn

Fra lufthavnen kan du tage toget direkte fra terminal 3, spor 2 til Københavns Hovedbanegård. Herfra kan du enten gå til hotellet (ca. 10 minutter), tage bus 11A eller et S-tog til Dybbølsbro Station.

Billetten fra Københavns lufthavn til Københavns Hovedbanegård gælder også i bus og S-tog.

Bus 11A

Buslinje 11A kører direkte til indgangen ved Tivoli Hotel & Congress Center. Bussen kører ca. hvert 10. minut og holder foran Hovedbanegården ved udgangen overfor Tivoli. Billetter kan købes i bussen. Busturen tager ca. 5 minutter.

S-tog

Fra Hovedbanegården samt fra Nørreport og Østerport går der en række S-tog med stop på Dybbølsbro Station. Ved broen skal du gå til venstre mod shoppingcentret Fisketorvet, gå derefter til venstre ad Kalvebod Brygge og drej til venstre af Arni Magnussons Gade. Der er ca. 600 meter fra Dybbølsbro Station til hotellet.

Til fods fra Hovedbanegården/Tivoli

Gå til højre fra Hovedbanegården/Tivoli og ca. 800 meter ad Bernstoffsgade til du når Carsten Niebuhrs Gade på højre hånd. Drej nedad gaden, og du kan se Tivoli Hotel & Congress Center på venstre hånd på Arni Magnussons Gade.

Parkering

Tivoli Hotel & Congress Centers parkeringskælder kan benyttes mod betaling.

Et demensvenligt samfund

Mødeledere: Gunhild Waldemar, professor, centerleder,
Nationalt Videnscenter for Demens
Birgitte Vølund, landsformand, Alzheimerforeningen

- Kl. 10.00 – 10.05 **Velkommen til DemensDagene 2015**
Gunhild Waldemar, professor, centerleder,
Nationalt Videnscenter for Demens
- Kl. 10.05 – 10.20 **Åbning af DemensDagene 2015**
Følg med på www.videnscenterfordemens.dk/demensdagene
- Kl. 10.20 – 11.00 **A dementia friendly society***
Alistair Burns, Professor of Old Age Psychiatry,
University of Manchester, National Clinical Director
for Dementia for NHS, England
- Kl. 11.00 – 11.40 **De Hogeweyk - a dementia friendly neighbourhood***
Yvonne van Amerongen, Head of Quality and Innovation,
Vivium Zorggroep Hogeweyk (De Hogeweyk)
- Kl. 11.40 – 12.00 **Hvad er et demensvenligt samfund?**
Birgitte Vølund, landsformand, Alzheimerforeningen

* Oplægget holdes på letforståeligt engelsk.

Teknologiske muligheder

Teknologien er i rivende udvikling, også indenfor demensområdet. Hvilke muligheder giver den nye teknologi? Kan teknologien støtte mennesker med demens til at kunne gøre ting, de ikke kunne før? Er der mon også noget, der begrænser?

Mødeledere: Christine E. Swane, direktør, Ensomme Gamles Værn
Karen Tannebæk, uddannelsesleder, Nationalt Videnscenter for Demens

13.30 – 14.00 **Velfærdsteknologi og ældres sociale liv**
Christine E. Swane, direktør, Ensomme Gamles Værn

14.00 – 14.30 **Teknologi i kognitiv intervention**
Laila Øksnebjerg, neuropsykolog, Hukommelsesklinikken,
Nationalt Videnscenter for Demens

14.30 – 15.00 **Kaffepause**

15.00 – 15.30 **Muligheder og vanskeligheder ved anvendelse af hverdagsteknologi**
Louise Nygård, professor of occupational therapy,
Karolinska Institutet, Stockholm

15.30 – 16.00 **Stimulering med billeder, lyd og døgnrytmelys**
Anette Wintlev-Jensen, chefsygeplejerske, Ballerup Kommune

Det digitale samfund - et demensvenligt samfund?

Danmark har taget de digitale muligheder til sig og ligger helt i front som det land i Europa, hvor flest borgere anvender de offentlige digitale løsninger. Digital post, selvbetjeningsløsninger, rejsekort, netbank og nethandel m.m. giver nye muligheder – også for mennesker med demens og deres pårørende – men skaber samtidig etiske og juridiske dilemmaer.

Mødeledere: Kirsten Dyrborg, socialrådgiver, Ældresagen
Sarah Elizabeth Hvidberg, informationsspecialist,
Nationalt Videnscenter for Demens

- 13.30 – 14.00 **Hallo! Er her nogen? – det mennesketomme samfund**
Jakob Birkler, ph.d. i medicinsk etik og formand for Etisk Råd
- 14.00 – 14.30 **Digitale muligheder i eget hjem**
Gunnar Kramp, senior konceptudvikler, Alexandra Institutet
- 14.30 – 15.00 **Kaffepause**
- 15.00 – 15.20 **Hvordan kan kommunen komme både borgere og digitaliseringen i møde?**
Lissie La Cour, demenschef, Aarhus Kommune
- 15.20 – 16.00 **Debat: Digital kommunikation med det offentlige – hvor godt går det?**
Ingrid Stokholm Lauridsen, jurist, Ældresagen
Else Hansen, rådgiver Demenslinien, Alzheimerforeningen

Hukommelsesbesvær, men ikke demens

Symposiet sætter fokus på, hvilke sygdomstegn der kan være ved progredierende demenssygdomme, før kriterierne for demens er opfyldt. Kan personer med demens selv mærke noget, før symptomerne bliver tydelige? Og har det diagnostisk betydning? Hvilke sygdomskategorier findes der, og hvordan opspores de?

Mødeledere: Frans Boch Waldorff, praktiserende læge, forskningslektor, Københavns Universitet
Asmus Vogel, neuropsykolog, Hukommelsesklinikken, Nationalt Videnscenter for Demens

13.30 – 14.00 **Subjektiv hukommelsessvækkelse – den tidligste sygdomsfase**

Asmus Vogel, neuropsykolog, Hukommelsesklinikken, Nationalt Videnscenter for Demens

14.00 – 14.30 **Prognosen for ældre patienter i almen praksis med hukommelsesklager**

Frans Boch Waldorff, praktiserende læge, forskningslektor, Københavns Universitet

14.30 – 15.00 **Kaffepause**

15.00 – 15.30 **Mild Cognitive Impairment – en klinisk meningsfuld diagnose?**

Ove Almkvist, professor, Stockholms Universitet

15.30 – 16.00 **Håndtering af klager over dårlig hukommelse i almen praksis - hvordan bruges tid og ressourcer optimalt?**

Jørgen Peter Ærthøj, praktiserende læge, Svenstrup, Region Nordjylland

SYMPOSIUM 4 OG 8

Symposium 4: Mandag den 11. maj 2015 kl. 13.30 – 16.00

Symposium 8: Tirsdag den 12. maj 2015 kl. 09.00 – 12.00

Frie Foredrag - nyt fra udviklings- og forskningsprojekter

I "Frie Foredrag" er det konferencedeltagerne selv, der præsenterer udviklings- og forskningsprojekter.

Har du et spændende projekt, som du ønsker at dele med andre, så læs mere på www.videnscenterfordemens.dk/demensdagene

Frist for indsendelse er mandag den 2. marts 2015.

Mødeledere: *Elsebeth Refsgaard, uddannelseskonsulent, Nationalt Videnscenter for Demens*
Tove Buk, uddannelseskonsulent, Nationalt Videnscenter for Demens

Når adfærden udfordrer

Når mennesker med demens har en udfordrende adfærd, er det vigtigt, at personalet har metoder til at analysere og forstå adfærden. Forebyggelse af udfordrende adfærd kræver, at både medarbejdere og ledere har værktøjer, de kan anvende i hverdagen.

Mødeledere: *Mette Borresen, sygeplejerske, Aalborg Kommune*
   Karen Tannebæk, uddannelsesleder, Nationalt Videnscenter for Demens

09.00 – 09.30   **Metode til forebyggelse af udadreagerende adfærd**
Iben Stephensen, programleder, Socialstyrelsen

09.30 – 10.00   **Socialpædagogik – hvordan?**
Mette Borresen, sygeplejerske, Aalborg Kommune

10.00 – 10.30   **Kaffepause**

10.30 – 11.00   **At arbejde med fundamentale følelser og tilknytning**
Helle Schimmell, cand.theol.

11.00 – 12.00   **Håndtering af adfærdsproblemer i ældreplejen**
Bo Hejlskov Elvén, psykolog

Alzheimers sygdom - sidste nyt

Forskningen har ført til megen ny viden om, hvad der sker i hjernen ved Alzheimers sygdom og dermed til nye metoder til at stille diagnosen tidligt. Men hvordan går det med at finde en effektiv kur?

Mødeledere: Lone Vasegaard, sygeplejerske, Demensklinikken,
Odense Universitetshospital
Steen Hasselbalch, professor, overlæge,
Hukommelsesklinikken, Nationalt Videnscenter for Demens

- 09.00 – 09.30 **Hvad sker der i hjernen, og hvornår starter sygdommen?**
Steen Hasselbalch, professor, overlæge,
Hukommelsesklinikken, Nationalt Videnscenter for Demens
- 09.30 – 10.00 **Diagnosen – en udfordring**
Hans Brændgaard, overlæge, Demensklinikken,
Aarhus Universitetshospital
- 10.00 – 10.30 **Kaffepause**
- 10.30 – 11.00 **Medicinsk behandling – til hvem og hvornår**
Peter Høgh, overlæge, Hukommelsesklinikken, Roskilde Sygehus
- 11.00 – 11.30 **Udvikling af ny medicin – håb om en kur?**
Peter Johannsen, overlæge, Hukommelsesklinikken,
Nationalt Videnscenter for Demens
- 11.30 – 12.00 **Effekt af fysisk træning – resultater fra ADEX projektet**
Kristine Hoffmann, ph.d-studerende,
Nationalt Videnscenter for Demens

Fysisk aktivitet til hjemmeboende

Fysisk aktivitet er godt for alle – også mennesker med en demenssygdom. Spørgsmålet er, hvordan man etablerer motionstilbud til hjemmeboende borgere med demens. Symposiet kommer med bud på, hvordan motion kan indgå som en integreret del af hverdagen og giver indblik i, hvordan det i praksis er at træne mennesker med demens.

Mødeledere: Nina Beyer, seniorforsker, Bispebjerg Hospital
Nanna Sobol, ph.d-studerende, Bispebjerg Hospital

09.00 – 09.10 **Fysisk træning ved demenssygdom - introduktion**
Nanna Sobol, ph.d-studerende, Bispebjerg Hospital

09.10 – 09.30 **Erfaringer med at træne personer med demens**
Donika Hansen, fysioterapeut, Svendborg Sygehus

09.30 – 10.00 **Naturfitness og bjergbestigning**
Mette Lysdal Heinze, ergoterapeut, Silkeborg Kommune

10.00 – 10.30 **Kaffepause**

10.30 – 11.00 **Hvad siger brugerne?**
Lisbeth Villemoes Sørensen, forsker, MPH, specialergoterapeut

11.00 – 11.30 **Fysisk aktivitet som en integreret del af hverdagen
i Aktiv Huset Colstrup**
Bente Nikolajsen, demenskonsulent, Holstebro Kommune

11.30 – 12.00 **Hvilke motionstilbud og hvordan kan vi
få hjælp til at komme i gang?**
Alzheimerforeningen

Reminiscens

Reminiscens er en udbredt metode indenfor demensarbejdet. Hvordan ser det ud med forskningen? Kan der påvises en effekt? Hvilke materialer kan anvendes i arbejdet med reminiscens?

Mødeledere: *Anders Møller Jensen, ph.d-studerende,
Syddansk Universitet & VIA University College
Elsebeth Refsgaard, uddannelseskonsulent,
Nationalt Videnscenter for Demens*

13.00 – 13.30   **Udviklingen på reminiscensområdet i et dansk og internationalt perspektiv**
Anders Møller Jensen, ph.d-studerende,
Syddansk Universitet & VIA University College

13.30 – 14.00   **Hvordan kan vi vække erindringer hos personer med demens? Et forskningsprojekt om brugen af erindringslejligheden i Den Gamle By**
Dorthe Berntsen, professor, leder af Danmarks Grundforskningsfonds Center for Selvbiografisk Hukommelsesforskning, Aarhus Universitet

14.00 – 14.30   **Erindringsmateriale til brug i reminiscensarbejdet**
Ove Dahl, historiker, Dansk Center for Reminiscens

Synsoplevelser og fejlopfattelser

Din hjerne er ikke et kamera. Symposiet fokuserer på, hvordan hjernen bearbejder omverdenen og en række af de misidentifikationer, som kan forekomme ved demenssygdomme, vil blive beskrevet.

Mødeledere: Annette Lolk, overlæge, Psykiatrisk afd. Odense, Demensklubben, Odense Universitets Hospital
Jette Stokholm, neuropsykolog, Hukommelsesklubben, Nationalt Videnscenter for Demens

13.00 – 13.30 **Fra lys til oplevelse – hvordan hjernen skaber mening via synet**
Christian Gerlach, professor, psykolog, Syddansk Universitet

13.30 – 14.00 **Misidentifikationer – når omverdenen tolkes forkert**
Jette Stokholm, neuropsykolog, Hukommelsesklubben, Nationalt Videnscenter for Demens

14.00 – 14.30 **Hallucinationer ved demens – forekomst og behandling**
Geir Selbæk, psykiater, forskningschef, Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og helse, Norge

Søvn og demens

En god nats søvn er godt for hjernen. Men mange personer med hjernesygdomme får ændret søvnmønster, og hvad gør man så? Symposiet sætter fokus på typer af søvnforstyrrelser og omhandler observationer, pædagogiske tiltag og medicinsk behandling.

Mødeledere: Susanne Rishøj, sygeplejerske, Demenskonsulenten
Birgitte Bo Andersen, overlæge, Hukommelsesklinikken,
Nationalt Videnscenter for Demens

13.00 – 13.30

**REM-søvnforstyrrelser – hvad er det?
Og er det et diagnostisk tegn?**

Poul Jennum, professor, overlæge,
Dansk Center for Søvnmedicin, Glostrup Hospital

13.30 – 14.00

Søvnhygiejne: Non-farmakologiske tiltag til en god søvn

Susanne Rishøj, sygeplejerske, Demenskonsulenten

14.00 – 14.30

Skal søvnløshed behandles med sovemedicin?

Hanne Vibe Hansen, psykiater, Hukommelsesklinikken,
Nationalt Videnscenter for Demens

Husk de pårørende!

Det er veldokumenteret, at pårørende til personer med demens har høj forekomst af depression og stress. Alle pårørende oplever en emotionel rutsjetur gennem sygdomsforløbet – også børn og unge. Symposiet søger at finde svar på, hvilke indsatser der kan bidrage til et meningsfuldt liv for de pårørende i et demensvenligt samfund.

Mødeledere: Ane Eckermann, demensfaglig projektkoordinator, Alzheimerforeningen
Hanne Sørensen, afdelingssygeplejerske, Hukommelsesklinikken,
Nationalt Videnscenter for Demens

- 13.00 – 13.30 **Kan psykoedukation bidrage til større livskvalitet og bedre helbred hos de pårørende?**
Anna Aamand, gerontopsykolog, Ældrepsykologisk Klinik, Ebeltoft
- 13.30 – 14.00 **IT-platform som støtte til pårørende**
Lisbeth Hyldegaard, udviklings- og demenskonsulent,
Skanderborg Kommune
- 14.00 – 14.20 **Hvordan taler man med børn og unge om deres forældres sygdom?**
Tina Mastrup, projektleder og børnegruppeleder, Psykiatrifonden
- 14.20 – 14.30 **Hvad med os? Børn og unge pårørende**
Thomas Cena, pårørende

Kender du Nationalt Videnscenter for Demens?

Nationalt Videnscenter for Demens er et landsdækkende center, som støtter den sundhedsfaglige udvikling på demensområdet i Danmark med det formål at skabe bedre livskvalitet for mennesker med demens og deres pårørende. Vi arbejder med forskning, undervisning, vidensindsamling og formidling til sundhedsfagligt personale.

Nationalt Videnscenter for Demens formidler viden om demens via:

- Et bredt udvalg af kurser, konferencer og temadage
- Nyhedsbreve, faktaark, vejledninger, pjecer, film og e-learning til fagpersoner
- Rådgivning og deltagelse i eksterne arrangementer samt styre- og følgegrupper
- Informationsstand på konferencer og årsmøder
- Hjemmeside, sociale medier og pressen
- Nationale og internationale forskningsprojekter og netværk, der bidrager til at styrke samarbejdet på tværs af kommuner, regioner og landegrænser.

Du er altid velkommen til at kontakte os på telefon 35 45 69 22 eller på mail vide@regionh.dk

Læs mere på www.videnscenterfordemens.dk/om-os

Viden skal omsættes til handling

*Hvad sker der i hjernen, når den rammes af en demenssygdom?
 Hvordan kan der forskes og skabes evidens indenfor pleje og omsorg?
 Hvordan hjælper vi bedst personer med frontallapdemens?*

Det er bl.a. spørgsmål som disse, vi ønsker at besvare i vores uddannelsesstilbud til fagpersoner. Vi stræber efter, at vores aktiviteter understøtter praksis, og at undervisningen kan omsættes til handling i din hverdag.

I kursuskatalog 2015 finder du et bredt udvalg af kurser, temadage og konferencer fx:

- Temadag om psykiske lidelser og demens
- Kursus om frontallapdemens (FTD)
- Kursus om den forunderlige hjerne
- Forskningskonference med fokus på forskning i metoder til pleje og omsorg af mennesker med demens
- Specialistkurser for læger og psykologer

Vi tilbyder også skræddersyede kurser, hvor vi kommer til din arbejdsplads med et kursus særligt målrettet jeres behov for efteruddannelse. Undervisningen tager afsæt i konkrete problemstillinger og udformes i samarbejde med jer.

Som noget nyt tilbyder vi *blended learning*, hvor kursisterne inden kurset gennemgår e-learningkurset ABC Demens på egen hånd. Den fælles viden fra ABC Demens bliver på den måde udgangspunkt for dialog og refleksion samt bidrager til øget fagligt udbytte.

Vi opdaterer løbende hjemmesiden med detaljerede kursusprogrammer, beskrivelser af oplægsholdere samt anden praktisk information.

Følg med på: www.videnscenterfordemens.dk/kurser

Du kan også bestille kursuskataloget ved at sende en mail til: vide@regionh.dk

Viden og værktøjer til alle, der arbejder med demens

Videnscenterfordemens.dk er indgangen til alle Nationalt Videnscenter for Demens' aktiviteter. Her finder du opdateret information om alt fra risikofaktorer og lovgivning til plejemetoder. Det er også her, du kan finde tal og prognoser, en oversigt over demensklivninger i Danmark samt diagnosekriterier for demens og andre værktøjer.

Vi følger hver uge forskningen tæt og videreformidler de vigtigste nyheder.

I løbet af 2015 lancerer vi hjemmesiden i et nyt design, der er læsbart på alle skærmtyper – også smartphones og tablets.

Viden om demens

- Læs om sygdomme
- Faktaark til patienter og pårørende
- Find referencer til film og bøger

Materialer og værktøjer

Bestil eller download:

- Film
- Vejledninger og guides
- Diagnosekriterier
- Screeningsværktøjer

Nøgletal og statistik

- Antal mennesker med demens i din kommune
- Hvad koster demenssygdomme samfundet?

Nyt fra forskningen

- Forskningsnyheder
- Information om forskningsprojekter

Test dig selv

- Beregn din risiko for demens og bliv klogere på forebyggelse
- Tag en husketest

Gratis e-learning

- Opret dig som bruger af ABC Demens
- Prøv også anden e-learning om fx observation af fysiske symptomer

Kurser og konferencer

- Se aktuelle kurser
- Få inspiration til et skræddersyet kursus
- Meld dig til kurser og konferencer

Følg os på

@videnomdemens

facebook.com/
videnomdemens

Arrangør og sekretariat:

Nationalt Videnscenter for Demens
Rigshospitalet, afsnit 6922
Blegdamsvej 9
2100 København Ø
Tlf: 3545 6922

Ønsker du yderligere information om konferencen eller har du kommentarer, hører vi gerne fra dig. Du er velkommen til at skrive til os på vide@regionh.dk eller kontakte en af følgende medarbejdere:

Administration og kommerciel udstilling:

Jette Gotlieb Iversen,
kursus- og konferenceseekretær
jette.gotlieb.iversen@regionh.dk
Tlf: 3545 6922

Frie foredrag og poster:

Karen Tannebæk, uddannelsesleder
karen.tannebaek@regionh.dk
Tlf: 3545 7268

Presse:

Mette Tandrup Hansen,
kommunikation & presse
mette.tandrup.hansen@regionh.dk
Tlf: 3545 5318
Mobil: 2980 2881

Fagligt program:

Gunhild Waldemar, centerleder
Karen Tannebæk, uddannelsesleder
Asmus Vogel, neuropsykolog

Tak til:

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og Helsefonden for støtte til Nationalt Videnscenter for Demens og til Referencegruppen for Nationalt Videnscenter for Demens, som har været til stor inspiration ved tilrettelæggelse af programmet for DemensDagene 2015.

DEMENSDAGENE 2016

Sæt **X** i kalenderen
19.-20. maj 2016